

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 12 ft.
 Félévre ———— 6 .
 Negyedévre ———— 3 .
 Egy hóra ———— 1 .
 — Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések
 A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.
 Megjelenik mindenképp
 vasár- és ünnepnapok kivételével.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.
 Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 53. szám.

Szombat, március 6.

Képviselők befolyása.

Nagybecskerek, márcz. 6.

Egy aggályos jellegű ügyet tettek szóvá a képviselőházban s a kormánypárt hallgatag, de statáriáliter elintézte azt. A budapesti 7. kerület képviselőjét, Morzsányi Károlyt a képviselőház elítélte. Meghallgatta a vádat és a védelmet és hallgatag hozatott a Ház megsemmisítő ítélete. Morzsányi nem tagja sem a szabadelvi körnek, sem a szabadelvi pártnak. A szabadelvi párt kilökte a rothadt és egészségtelen elemet. Az igazságnak szabad folyása volt.

De hát mit tett Morzsányi? kérdik parlamenti életünk kevésbé érzékeny megfigyelői. Morzsányi azt a befolyást, melylyel mint képviselő s mint minden országgyűlési képviselő bir, pengőpénzre akarta váltani s azt a látszatot adta magának, mintha befolyását a kormányra üzleti vonatkozásokban érvényesíthette volna.

Konstatálnunk kell, hogy minden országgyűlési képviselő, tartozzék bármely párthoz, bir bizonyos befolyással. Hogy ezt a befolyását érvényesíti-e is és közhasznu irányban, a maga haszna nélkül, avagy nem, ez más kérdés. A befolyás bírását egy képviselő sem tagadhatja.

De azt is meg kell engedni, hogy a kormányt nem lehet befolyásolni és hogy ha lenne is oly képviselő, aki a kormányt üzletileg befolyásolni, előnyöket, vagy protekciókat kieszközölni szándékoznék, aki anyagi előnyök megadását kívánná, az ilyen képviselővel szemben maga a kormány lenne az, aki az ily befolyást nem tűrné.

Morzsányi is meg sem kísérelte a kormányt, vagy az államtitkárt befolyásolni. De azt a látszatot adta magának,

mintha képes lenne befolyását a kormány-nál pénzügyi, vagy üzleti alkudozásokban érvényesíteni; mintha neki és csak neki adatott volna meg, egy szóban levő üzletet a kormánynál keresztül viinni és ezáltal azt a kettős goromba hibát követte el, hogy kliensének hazudott és a kormányt befolyásolhatónak rágalmozta. Hogy Morzsányi ezt az eljárását megfizettette, az csekélyebb fontosságú; de mindenesetre súlyosító körülmény és eléggé indokolja a megsemmisítő ítéletet, melyet a szabadelvi párt és a képviselőház egyhangulag hozott.

Óvakodjunk azonban az esetet generalizálni. A képviselői befolyás kiterjedhet mindenre, csak üzleti, vagy anyagi előnyökre nem. Aki valamilyen képviselő által fináncziális előnyöket remél elérni, vagy üzleteket vél csinálni, melyeket magam nem érhet el, az önmagát csalja meg. Az a czég, mely itt szerepel, ugyanazon formalitásokkal, ugyanazon feltételek mellett megköthette volna az üzletet Morzsányi nélkül is. A czég be lett csapva és ez a saját hibája. Morzsányi pedig mindenhatónak adta ki magát és ez által sajátkezüleg lökte le magát a jogtalanul bitorolt magas nivóról a megvetettség sötét orkuszába.

Farsang után.

Nagybecskerek, március 6.

A farsangi napok mindinkább vesztenek vigasguktól: a bálók és fényesebb mulatságok fogynak, a házi estélyek is a nagy dinomdánom helyett barátságos zsurokká változtak át. Természetes, hogy ezzel a fény, pompa és tulságos költsékezés is szünőfélben vannak és kiki a mai hangulatnak megfelelően a legszűkebbre szabja ilyenmü kiadásait.

Ez a lemondás, visszavonulás nemcsak a mi szűkebbkörü társadalmi életünkben, hanem jóformán mindenütt tapasztalható s az üzletvilág keserűen panaszkodik Európaszerte, hogy a farsang nekik csak csak csalódást hozott; s mit ér az apró mulatságok kedélyessége, ha az elitebálok nagyszabásu és elegáns tolettjei csak képzelődésüket foglalkoztatták, de gazdag rak-táraikat meg nem tizedelték.

Társadalmi és közgazdasági szempontból is annyira érdekes, mint valóban fontos tünete az napjainknak, hogy a farsang szórakozásai egyszerűbbekké, szerényebb igényűvé és kevésbé változatosakká lettek. Eppen ama körülmény, hogy e tünet ugyezőlvan általános jellegű s még azon országok sem tesznek kivételt, melyeknek vidám és élénk farsangnapjai legendaszerű hírrel bírnak, igazolja, hogy a visszaesésnek mélyre ható oka van s ez nem egy város vagy ország különlegessége.

Az izlésben, kényelemben, élvezetekben folyton fokozódott és az utóbbi években ériánilag túlságzott igények a velök lépést nem tartó gazdasági és pénzügyi viszonyok hanyatlása következtében természetes, hogy reakciót szültek és be kellett következnie annak az időnek, melyben nemcsak hogy ki nem elégíthetők e szerfelett magas igények, hanem a léfontartás nehéz küzdelmei és a becsület, valamint az egyéni tisztesség terén mindenfelé lesújtó veszteségek visszavonulásra takarékosagra és elővigyázatra intenek.

Nem értjük ezzel az elszegényedés terjedését, de igenis az életigényeknek túlságosságából származott s ezzel arányban nem álló vagyoni fogyatékoságot, mely ugy társadalmi, mint közgazdasági viszonyainkra nehezül.

Ha a fent érintett tünet nem muló jelenség, hanem csakugyan magából a helyzetből kifejlődött

A „TORONTAI” tárczája.

Illatszerek és kendőzés.

— Divattanulmány.

Franklin Alfréd a múlt század magánéletéről két hatalmas kötetet írt, a melyek egyikében behatóan tárgyalja a parfümörzés és kendőzés történetét és művészetét. Ime néhány általánosabb érdekü részlet a mű eme fejezetéből.

Franciaországban már a XIII. században ismerték a hajfestő anyagokat, a bőr ruganyosságát konzerváló kozmetikumokat, a szőrvesztő kenőcsöket, az ajkpirosítókat, a fogport, az illatszereket, stb. Az asszonyok bolondultak a moschus és ambra után s arcukat fehérre, pirosra, sőt néha sárgára is festették; az elegáns hölgyek pedig sáfránnyal kendőzték magukat. A fehérnemü közé, egészen ugy, mint ma, illatos porokkal telt zacskókat raktak s különféle illatozó tárgyakat és anyagokat helyeztek el. A XIV. században főképen a lavendula és az ibolya jártak. Voltak arany és ezüst ékszereik, a melyeket jó illatokkal töltöttek meg. A XV. században az ibolyaport, moschust, ambrát, a narancsvirág különféle esszenciáit, a rózsát és rozmaringot szerették. A XVI. században az oiselets de Chypre (ciprusi madárkák) divatoztak, amellyeket posztóból és tollakból imitáltak s illat-

szerekkel megtöltve vagy a menyezeten függő kalitkákban helyeztek el vagy nyitott szekrényekben tartották.

Néha éghetővé tették őket s szagos gertyák módjára meg is gyújtották, hogy perzeledésük kellemes szagát is élvezhessék. Az illatszerek iránt való előszeretet a XVII. században érte el telőpontját. Ebben az udvar járt elől jó példával. Osztrák Annáról például azt mondták, hogy patyolattal és illatszerekkel a pöközbe is el lehet őt csalni. XIV. Lajos eleinte arany nyomdokait követte. Illatszerait jelenlétében és személyes felügyelete alatt készítették. A társadalmi osztályok pedig híven követték a felülről jövő példát s hova tovább oly dühvel parfümözta magát mindenki, hogy annak a kornak a szatirikusai bő anyagot nyertek gunyos kritikájuk számára. De még XIV. Lajos alatt letűnt az illatszerek uralkodása. A király egyszer pörüljárt egy illatszerrel s azóta száműzte a parfümőket az udvartól. Halála után újra divatba jött ugyan, de már korántsem akkora mérvében, mint annakelőtte.

Abból az időből számos könyv maradt ránk, a melyek világosan azzal a kérdéssel foglalkoztak, miképpen széppítheti az ember magát s minő illatszereket használjon.

Le Fournier egy művében egyebek között megtanítja olvasóit a következőkre: hogy kell a haját szőkére festeni; hogy kell a haját szaporítani; mivel kell a szőrt eltávolítani; mivel kell az arcot széppé és fehérre tenni; hogy kell el-

eltávolítani azokat a foltokat és hibákat, a melyek az arcban és egyebütt előfordulnak; hogy kell valakinek arcát ugy megtisztítani, felfrissíteni és kiszépiteni, hogy örökké 15 évesnek lássék; mivel kell az arcot éjszákára kendőzni s mivel kell bedörzsölnünk magunkat, mikor az ágyba megyünk. Az örökké tartó 15 éves üde színnek receptje ez: Végy tíz tyuktojást haja nélkül, egy uncia fehér fehajat, 12 uncia szármártejet, keverd meg jól és desztilláld egy retortában. Azzal a vízzel aztán, a mi belőle származik, mosd meg az arcodat.

Ruscelli Girolamo, a ki a XVI. század közepe táján Titkok című alatt egy sok kiadást és minden nyelvre lefordított művet írt, azoknak a sáphórosoknak, a kik üde arczszínüket vissza ak-rják nyerni, a következő szert ajánlja: Végy fehér galambokat és olajozd be őket tizennygy napon a dió olajával, azután öld le őket, vágd el a fejüket, lábaikat s távolítsd el a belüket, tedd őket egy retortába s főzd meg egy fél-darab timszucukorral, 300 darab finom ezüst lappal, 500 darab finom aranylappal, négy fehér kenyérnek maudulatejben áztatott belével, egy font borjú vagy ökörvelével és egy font friss disznózsírral egyetemben. Végre desztilláld az egészet lassu tűz mellett s a legtökéletesebb szépitő vizet nyered.

A kendőzés művésze a XVII. században volt virágában. Fitiellu 1642 ben azt írja, hogy egy hölgy kendőzésére egy egész műhely kell. S mennyi patikaszer! Ólomcukor, szublimátum,

A tavaszi

NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK

megérkeztek.

WEHNER GYÖRGYNÉL

óriási választék! Különös olcsó árak!

UJ! Vizben mosható Glacé-keztü. UJ!

A hivatalos melléklet 49. számával.

idényre

komoly és állandó mozzanat, úgy semmi okunk sincs a beállott változáson busolni, keseregni, mert e változás nem annyira a rövid életű farsangi időszakot éri okszerű következményeiben, mint inkább összes szociális bajainkra lehet és bír üdvös és javító hatással. Nagyon tágga és ruganyossá váltak már az életfentartás körüli elvek s bizony alig van már ember, aki a szükségesség megengedett határvonalát túl ne lépte volna, vagy viszont, aki a túllépés által beállott anyagi zavaroknak jellemében erős, akaratban szilárd, elmondásban határozott ura birna lenni. Tágultak az erkölcsi kötelek, fogyott az önbizalom és az életfeladatok helyét majd hiu remények és a véletlen szerencsésbe vetett hit, majd pedig a csüggedés, kétségbeesés, a vagyoni különbségek miatti gyűlölködés váltották fel. Ez ut pedig már a pauperismus vagy a bűnök felé vezet.

Társadalmi szempontból tehát az éppen letűnő farsangban beköszöntött józanabb iránynak csak örülnünk lehet, és e józan iránynak nyomai mindinkább szembetűnőbbekké lesznek és csakugyan egy egészségesebb rendszer és életiránynak vehetik meg alapját; a kereskedelmet, ipart, vagyis a gazdasági szempontot illetőleg igaz ugyan, hogy némi zavart idézett és idézne elő a változás, de ez csak időleges és könnyen pótolható.

Ne sajnálja senki tehát a szórakozások és kedvtelések költséges élvezeteit, hisz az a parányi hamu, melylyel bomlokunkat a szánombánom röpke percében illetjük, ma már úgy sem jelenti a javulást, ellenben annak beismerése, hogy az eddigi könnyűvéru és könnyelmű életmódnak nincsen járványánál veszedelmesebb jelensége az emberiségnek, teljesen oda illik a hamvazó szerda lemondó hangulatához.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 15. közigazgatási bizottság.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; uő részére kedden és pénteken délután.

— **A házközösségi előadói állás.** Rónay Jenő főispán a belügyminiszter megbízása folytán pályázatot hirdet az elhalozás folytán megüresedett központi házközösségi II-toku előadói állásra, mely az 1885. évi XXIV. t. cz. 53. §-a alapján a belügyminiszter által kinevezés útján töltetik be. Az állás elnyeréséhez megkívánatik az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előírt elméleti minősítés. Javadalmazás: 1300 frt évi fizetés és 200 frt lakáspénz. Az ezen állást elnyerni óhajtok a szabályszerűen felszerelt és a belügyminiszterhez címzett kérvényeiket közvetlenül a főis-

panyol piros, timsó cukor, kenyérbél, desztillált ecet, virágnedű, bablisz, mandula-tej stb., stb. szóval üveg, üvege, fióla, edény egy egész raktárral sem elég hozzá. Ugyanaz az író azt is fejtette, hogy az előkelő hölgyek éjjel kendőző szerre berendezett álarcot vettek fel.

A puder és a flastrom még csak a XVIII. században jelentek meg, de csakhamar a legnagyobb zsarnokságig vitték. Gróf Vaublanc, aki több évig volt San Domingóban csak 1872-ben tért vissza Párisba, így írja le azt a látványosságot, a melyet hazája hölgyei nyújtottak neki: Az első, a mi Franciaországba való visszatérésemkor meglepett, a divat volt. Sok pirosat és még több flastromot viseltek; a királyné kitűnő izlése még nem volt képes megtörni ezeket nek uralmát. A hajat bedrova s mereven felpecakelve, olajozva és puderozva viseltek. Ez a hajdisz egészen függőlegesen emelkedett fel s ép oly meredeken hullott alá, úgy hogy borzasztó félelmetes benyomást tett, akár csak egy vár. A falak támogatására két oldalra és a nyakon nagy merev gömböket alkalmaztak, a melyek szintén be voltak olajozva és puderozva.

Ezeket vastúkkal erősítették meg s meg volt az a kellemes tulajdonságuk, hogy az ember nyakát állandóan bepiszkitották.

A hajat hátul is kenték s még erősebben puderozták. Ámbár fonatokba, vagy chignonokba

pánhoz, vagy a mennyiben közszolgálatban állának, hivatalfőnökük útján terjesszék azt be folyó évi március hó 31-éig.

— **Jegyzőválasztás.** Kis-Teremián folyó hó 4-én tartotta meg Hady Károly, a nagy-szentmiklósi járás főszolgabírája, a megüresült jegyzői állásra a választást. Három pályázót közül egyhangulag Hanyár Mátyás eddigi h. jegyző választotta meg jegyzőnek.

— **Az ünnepektől püspök.** Borcsáról írják lapunknak tegnapi kelettel: A verszai radikális szerbeknek Zmejjanovics Gábor verszai gk. szerb püspök ellen szakadatlanul irányzott támadásai községünk lakossága között is a legnagyobb undort és megvetést idéztek elő a radikális párttal szemben. Ennek, valamint szeretett püspökük iránt tanúsított határtalan ragaszkodásuknak kifejezést adandók, Andreics Mátyás iteni földmivelő meghívására a mai napon összegyűlt az egész falu népe és a legnagyobb lelkesedéssel nyilvánította püspökének hazafias magatartásáért ragaszkodását és szeretetét, kifejezvéen egyuttal a legkeményebb kifejezésekben a radikális párt iránt megvetését.

— **A selymes Szeged.** „Sz. N.” írja Torontál-megye megmutatta, hogy a bogarakkal kincsekre lehet szert tenni, mert selyembogárból egy év alatt hivatalos kimutatás szerint egy millió forintot vertek be. Most a földmivelésiügyi miniszter által kiküldött kerületi selyemtenyésztési felügyelő a torontál-megyeiek példájával akarja buzdítani a szegedi népet a selyembogár tenyésztésre. Igen, de Szegeden messze kell menni az eperfa-levéltől, amely a selymet szövő fehér bogaraknak egyetlen tápláléka. Eperfa csak a műutak két szegélyén van és csak az nyári melegben nincsen mindenkinek sem kedve, sem alkalmja eperfa-levéltől a műutakhoz gyűjteni, pedig a selyembogarak is jól akarnak lakni minden nap, mert minél frissebb és nagyobb mennyiségű eperfa-levélben daskalkodhatnak, annál nagyobb az ő hálaik és a bőséges és gondos ellátást ezekben az esetben, narancs, világos sarga, vagy sárgás fényű fehér gubóval jutalmazza meg. A selyemtenyésztési felügyelő tehát az iránt intézett a városi tanácshoz kérvényt, hogy létesítsen a selyemtenyésztésre alkalmas eprekertet.

— **Névváltoztató állomás.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a szabadska—zimonyi vonalon fekvő Verbász—Kula állomás neve, kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága rendelkezéséből „Verbász”-ra változtatott.

— **Az örült spanyol.** Nagyjécsáról írják lapunknak, hogy a varmegyében rossz híreiről már ismert örült spanyol ott is szerencsét akart próbálni, a mennyiben küldött a litografait letelekéről néhány jómódú gardának, csak hogy természetesen senki sem ült fel neki.

— **A szájkosár.** Előre bocsi-juk, hogy ebekről van szó. Nagyszentmiklóson az utóbbi időben nagyon harapósak lettek a kutyák s mivel több előfordult esetben az előjáróság nem állapíthatta meg, nem-e vezetett kutya ejtette a harapást, a kutyák 40 napi szájkosár viselésére utasították.

volt köve, a mi a ruha és butor tisztaságát rettenetesen veszélyeztette.

Az ekképen felcizemázott hölgy arca piros és flastromos volt. A jó izlés szabálya azt követelte, hogy a piros festék jó vastag legyen s egészen a szem aljáig terjedjen. Azt hitték, hogy ez a szem tiszta jobban kiemeli. S erre a piros festékre annyit tartottak, hogy a hölgyek mindenféle elvittek magukkal belőle s uton utfélen felfrissítették vele arcuk pirját. Majdnem elfelejtettem megmondani, hogy a fehér puder helyett is vöröset használtak. S ennek a divatnak bármily állású hölgy is kénytelen volt hó dolni.

Mikor 1745-ben a spanyol Mária Terézia a dauphinnal tartandó esküvőjére Párisba jött, az egész világ mebotránkozott azon, hogy nem kendőzte magát. Mindenképpen meg akarták vele értetni, hogy az ő természetes pirosasága a francia udvarnál sápadtnak fog látszani s rá akarták őt venni, hogy kendőzze magát. De ő határozottan ellentmondott s kijelentette, hogy ennek a szokásnak csak a király, királyné és a dauphin világos parancsára fogja magát alávetni. Nos, a parancs nagy és komoly tárgyalások után megjött s a trónörökösné kénytelen volt magát kendőzni.

— **Halálozás.** Tolveth Szilárd városi pénztárnok hirtelen halálát részvétellel vette tudomásul mindenki. Ma délután temették el a megboldogultat a város községeinek élénk részvétele mellett, a temetésen megjelent a városi tisztviselői kar is. A halottas házban dr. Perisics Zoltán főjegyző a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt gyászoló községe! Összegyűltünk, hogy utolsó útjára kísérjük el hirtelen, váratlanul, élte delén elhunyt pályatársunkat, kinek elköltözése öszinte, igaz fájdalommal töltötte el városunk községeit és e város tisztikarának szívét.

Tolveth Szilárd 20 évig szolgálta városunkat s vele egy oly tisztviselő szállt sírba, kit a polgári erények ritka teljességgel díszítettek. Tiszteltük, szeretünk, becsültük s büszkék voltunk rá, mert ő volt az a szikla, melyen megtörték ama hullámok, miket a közélet gyanuja sokszor felvert. Valóban, alig találni szót, melyek méltón kifejeznék ama fájdalmat, mely eme önértetes és igyekvő tisztársunk elhunytá alkalmával szívünket eltölti. Halála oly váratlanul, oly hirtelenül jött, hogy szinte megdöbbenve álljuk körül a koporsót, s mégis ki tudja mily végnélküli szenvedésektől mentette meg őt az isteni gondviselés. Fájdalmas szívvel búcsuzunk el tőled barátunk. Legyen neked a nyugalom örök. Emléked szívünkben sokáig fog még élni s minden ha szeretettel fogunk visszaemlékezni rád. Gyászoló özvegyednek szolgálja vigaszul az általános részvét, s adja a Mindenható, hogy fiad, gyermekeid példádön indulva képesek legyenek némileg feledtetni az e pillanatban még elviselhetlennek képzelt mérhetlen fájdalmat.

A család a halálozásról a következő jelentést adta ki:

Alulírottak fájdalommal szívvel jelentik a hön szeretett férj, illetőleg atya, testvér és sógor Tolveth Szilárd városi pénztárnoknak 1897. évi március hó 5-én délelőtt fél 12 órakor, élte 48. évében rövid szenvedés után történt gyászol elhunytát. A boldogult hűl teeméi folyó évi március hó 6-án délután fél 4 órakor fogtak a róm. kath. szertartás szerint becsateltetni (Gohert-utca 3. sz.) és a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miséldozat március hó 8-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az egék Urának bemutatottai. Nagybecs-erek, 1897. március hó 5-én. Adás és beke legjön porai felett! Tolveth Maria szül. Streber neje, Tolveth Vilma, Tolveth Frencoz, Tolveth Hedvig, Tolveth Margit, Tolveth Irén gyermekei, dr. Tolveth Rózsa, Tolveth Sándor, Tolveth Ottó és. és kir. tart. főhadnagy, Kollet Maria szül. Tolveth testvérei, Hegyi Krisztina szül. Kráner, Krämer Paula szül. Streber só gornői.

A városi tisztikar jelentése a következő: Nagybecserek rendezett tanácsu városi tisztikara fájdalommal tudatja szeretett tisztársának Tolveth Szilárd városi pénztárnoknak folyó ó 5-én délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 48. évében bekövetkezett gyászol elhunytát. Nagybecserek, 1897. évi március hó 5-én. Béke hamvaira!

— **Üdvözlét a színészeknek.** Halmái és társai levonultak ma reggel Nagybecserekre. Csöndes, zajtalan volt a megérkezésük, mert hát a vidéki színészt nem szokás banderiummal fogadni, nem megy ki elébe hosszú kocsisor, nem üdvözlök hatást keltő frázisokkal. Szegény vidéki színész! Bohó fiu valamennyi, aki képes egész életét egy ideális eszme szolgálatában eltölteni. Királyokat, fejedelmeket játszik esténként, sütkérezik a dicsőségben, boldogan hajlong a tüntető tapsok között, előadás után pedig bevonul kicsiny fészkebe s mikor a hatalmas király ledobja palástját s kikeresi az asztalfőkből a reggeli ételmaradékot, azon tündök, hogy mikor következik el majd az idő, amikor megbecsülik a nemzet napzásmosait. Örökké kezükben s vándorbot, mert csak rövid ideig képesek egy helyütt fenntartani magukat, azután mennek ismét tovább, hiszen elég nagy Magyarország, sok népe van, amelyik szereti a dalt és rajong a művészetért. Ez a magyar színész hivatása s mégis olyan szomorú a sorsa, kétes az egzisztenciája! Nede ne keseregjünk most ezen, Nagybecserek város meg tudja becsülni a színészeket, ha érdemessé teszik erre magukat, már pedig Halmái ugyancsak kiérdemelte ezt a becsület azalatt a két rövid szezon alatt, amit nálunk töltött. Most jött hozzánk harmadizban s erősen hisszük, hogy ezuttal sem csalatkozunk egymásban. Üdvözlöjünk Halmáikat városunkban s tiszta szívből kívánjuk részükre a boldogulást.

Az éjjeli őr fegyvere. Hogy a fegyverrel nem jó játszani, az bebizonyosodott tegnap a mi községünkben is — írja nagy jécsai levelezőnk. Kaouth Keresztély itteni 68 éves éjjeli őr ugyanis elővette szolgálati fegyverét, hogy kipróbálja azt, mert már 2 hó óta meg van töltve s attól tartott, hogy a töltény berozsdásodik és ő épp akkor nem tudja majd használni, a mi kor szüksége lesz rá. Az udvarra ment tehát s a levegőbe akart löni, de a fegyver nem sült el. Ezt megismételte többször, míg végre meggyőződött, hogy a gyutas elromlott. Bement tehát a szobába hol lámpát gyújtott s az asztal egyik oldalánál állva levette a fegyverről a régi gyutasot, azonban nem vette észre, hogy az asztal szemközti oldalán áll és nézi őt 12 éves leánykája. Mikor a friss gyutasot ráillesztette s a ravaszt le akarta bocsátani, az lecsattant a fegyver elsült s a sörétek kis leánykája mellébe furódtak. A gyorsan hívott orvos véleménye szerint a sörétek a kis lányt súlyosan megsebeztek. A szerencsétlen apa önként jelentkezett az előjáróságnál, a hol jegyzőkönyvet vettek fel vele s jelentést tettek a főszolgabíróhoz.

Színházi hír. Megemlékeztünk már az első három előadásról, a következőkben adjuk a további műsort: Kedden „Váljunk el.” Sardou vigjátéka. Szerdán „Szerelmi varázstital” operette; ezzel: „A szikra” és „Jól őrzött kis leány” vigjátékok. Csütörtökön először: „A garasos alispán” eredeti vigjáték. Pénteken bérlet-szünetben, zóna előadásul, fél helyárrakkal. „A huszárcsíny” énekes vig népszimű. Szombaton „Kicsasszony feleségem.” Lecque operetteje. Vasárnap „A piros bugyelláris” énekes népszimű. Hétfőn március 15 én: a 48 iki szabadságharcz emlékére: bérlet-szünetben, ünnepi dísz-előadásul „A szigetvári vörteknak,” Jókai Mór történelmi drámája. Ezt megelőzi: Némaképlet: 1848-1867. (Zichy Mihály festménye után.) A némaképlet alatt: „Tizenhárom,” Várady Antal költeménye. Kedden „Angot asszony leánya,” nagy operette. Szerdán, zónaelőadásul, fél helyárrakkal „A vigéczek,” énekes életkép. Csütörtökön, március 18 án: először „Az államtitkár ur,” francia vigjáték.

Irodalom és művészet.

*** Eleven Ujság.** Megemlékeztünk mi is annak idején a szegedi ujságírók estélyéről, a mely alkalommal nagy hatás mellett került színre az „Eleven Ujság”. Szép leányok szavalták el megfelelő kosztümben az egyes rovatokat s varázsolták át a szegedi színházat valóságos paradicsommá. Az Eleven Ujság, mint már megemlítettük, megjelent könyv alakjában is, s kapható a „Torontál” szerkesztőségében is 30 krért. Mutatoul közöljük belőle e novellát.

Iren és Adolár.

— Novella. —

Iren: Az én nevem Iren.
Adolár: Az enyim Adolár.
Iren: Kis lányka vagyok én,
Adolár: S én nagy fucska már.
Iren: Ha tudná, szívem mint dobog!
Adolár: (Meg akarja csókolni.)
Megtudni ezt könnyű dolog —
Iren: (Elháritja.) Oh Adolár, de a mama —
Adolár: Hisz ő lekvárt főz, tudja, ma! (Ostromolja.)
Iren: Nem, Adolár! Legyen szerény
Itt a novella elején!
Adolár: (Visszalép.) Jól De ne is tagadja már most:
Hogy mégsem engem szeret ön,
Hanem az öreg patikáros.
Iren: Elég! A patikáros csunya, vén
Hogyan lennék a neje én,
Ki önt imádtam mind e perczig?
Adolár: De azért csak legyen, ha tetszik!
Jer piszoly, vonulj félre dal,
Megtöltöm ciánkálival,
S ahol legmélyebb a folyó,
Oda repül a bős golyó!
Iren: Juj, hiszen az már vérfigyasztó!
Ön egy Robinson s Monte Christó!
Ne tegye, édes Adolár.
Adolár: (Félre.) Ahal a kelepcebé már.
(Sötét viziók.) Egész nap fojt a sir magánya.
S két károgó fekete kánya
Lesz rajt az énekes m-dár, —
Iren: (Fokonként rémül.) Most miudjárt sirok, Adolár.
Adolár: S a vándor majdan kérdeve áll
A ciprusok bus árnyánál:
„Ki tette?” S visszaszög a város:
„Iren és a vén patikáros...”
Iren: (Mérgesen.) Ugy? hát ha maga így boszant itt,
Mindjárt megyek s hívom a tantit,

Megmondom, hogy majd lépve vitt,
Száz csókot akart adni itt...
Adolár: S hogy tudja, hogy kerembe százat?
Iren: Hát annyit se?... Szép magyarázat!
S még azt hittem, hogy szoret!
Adolár: (Mogszeppenve.)
De angyalom, hát hogy lehet —
Iren: Én nem vagyok az angyalokja (Sir.)
Mi szaki unki! Alázszolgája!
Adolár: De édes, drága —
Iren: (Sirva.) Menjen innen!
Adolár: (Könyörög.) Hát nem szabad tréfába vinnem —
Iren: (Pityereg.)
Igen! Tréfa... (Békül.) gyönyörű tréfa!
S a piszolyt és a ciánkálit?
Adolár: Ki fogna arra reflektálni!
Iren: Folyó — golyó!
Adolár: No jó, no jó!
Iren: A sir magánya, meg a kánya!
(Foko-kint engesztelődik.)
Adolár: Nem nem! Soha!
Iren: (Érzelmesen.) Hát ugye bánja!
Adolár: Szánom, bánom, aranyvirágom!
Iren: Így már egész más színbe látom...
De ugy-e a vén patikarost —
Adolár: Nem említem őt soha már most!
Iren: (Olvadékonyan.) És mit is fogtam én magára?
Adolár: Hogy lépve vittem és az ára —
Iren: Száz csók, ugye?
Adolár: Igen. Pedig —
Iren: Pedig?
Adolár: Meg nem álltam vón ezerig.
Iren: Oh Adolárom! (Szerelmesen.)
Adolár: Oh Irenem!...
Iren: Haragszik még?
Adolár: Oh, soha!
Iren: Én sem!
Adolár: Ki az én kincsem? ki a drága?
Iren: Ki az Irenke boldogsága?
Adolár: A száz csókból egyet ki ad? (Odahajlik.)
Iren: Istenkém! (Háttra néz, figyel.)
Egy... Legyen tehát.
(Mindketten nyugtalanul.)
(Félre.) De vajjon van-e rá ma tér?
Egy oldal gyorsan véget ér.
Adolár: (Félre.) Oh, bárcsak ez a tárca ma,
Száz évfolyamig tartana! (Odahajlik.)
Iren: (Ujvedve hátra.) J-j Istencm, halld Adolár:
Valami nesz, valami jár...
Adolár: Hol, angyalom?
Iren: (Megmeredve.) Ott, ott alatt.
Meredj meg édes, jön a tant!
Adolár: (Megmeredve. Sugja.) Ez is ilyenkor érkezik!
Folytatása következik!

Táviratok.

A király utazása.

Menton, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő felsége, mint minden ellenkező hírral szemben, a legbiztosabb forrásból jelenthetem, nem változtatta meg uti programját, hanem e hó 14-ikéig marad a Rivierán, hacsak a felséges asszony előbb el nem utazik innen.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 6-án.)

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház mai ülésén befejezte a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Az ülés végén Horánszky Nándor interpellálta a miniszterelnököt, hogy vajjon a Balkánon mutakozó mozgalom nem veszélyezteti-e a statusquot és a békét, vajjon a nagyhatalmak egyetértene-e abban, hogy a béke és a statusquo a Balkán államokon minden eshetőséggel szemben fenntartassék. Nincs-e valami egyetértés az esetre, ha a Balkán államok törekvése valamelyik aktió status quójának a megzavarására irányulna?

Kossuth Ferencz aziránt interpellálja a miniszterelnököt, vajjon hajlandó-e odahatni, hogy a diplomáciai eljárásról, miként azelőtt történt, vöröskönyv adassék ki.

Az angol királynő.

Budapest, márcz. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az angol királynő, ki a napokban utazik Dél-Franciaországba, utközben Párisban meglátogatja Faure elnököt.

Kréta.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Görögország utasította konstantinápolyi követét, hogy szólítsa fel a portát, miképen az vonja vissza csapatait Macedoniából. Ezt az üzenetet első lépésnek tekintik a hadüzenetre.

A tőzsdéről.

Budapest, március 6. (Anbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza árszire 7.42-43, buza tavaszra 8.02-04, buza május júniusra 7.96-97, tengeri 3.79-81, zab 5.92-94, repce 10.85-95. Buzában a kínálat mérsékelte, vételekvedv korlátozva, forgalom 15.000 mm., kéaszárú 2-5 krral drágább, heti forgalom buzában 112.252 mm.

Városi színház.

Nagybecskerek, szombat 1897. március 6. itt először:

A Honthy háza.

Eredeti társadalmi szimű 3 felv. Irta: Herczegh Ferencz. Személyek:

Honthy, megyés püspök	—	Halmi Imre
Nemere Pál, uradalmi kormányzó	—	Csige Lajos
Sandor fia, püspöki ügyész	—	Tóth Elek
Sass Miklós báró	—	Déry Béla
Eteleka, neje	—	Ács Irma
Margit leányuk	—	Csige Böske
Honthy Ida, Eteleka első házasságából való leánya	—	Hahnel Ar.
Sass István báró, rokonuk	—	Tanay Frigý.
Gyoles	—	Hernády

Történik a püspöki székvárosban. Az első felvonás a püspöki várban, a másik kettő Sassák lakásán.

Kezdete este fél 8 órakor.

Holnap vasárnap, március 7-én (bérlet 2. sz.)

A BUBOS PACSIRTA.

Wildenbruch életképe 4 felvonásban.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

340. főisp. 1897.

Torontál vármegye főispánjától

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett központi házközösségi II. foku előadói állásra m. kir. Belügyminiszter ur 6 Nagyméltóságának 291/H-K. ex. 1896. sz. megbízása folytán ezennel pályázatot hirdetek.

1. A központi h. k. II. foku előadói állás az 1885. évi XXIV. t. cz. 53. §-a alapján 6 Nagyméltósága általi kinevezés útján töltetik be.

2. Ezen állás elnyeréséhez megkívánatik az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előirt elméleti minősítés.

3. Ezen állással egybekötött illetmény: 1300 frt évi fizetés és 200 frt lakpénz.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, miszerint a szabályszerűen felszerelt és 6 Nagyméltóságához címzett kérvényeiket hozzám közvetlenül vagy a mennyiben közszolgálatban állnának, hivatalnokuk útján f. évi március 31-éig terjesztsek be, mert a későbbben érkezők nem fognak figyelembe vétetni.

N-Becsckereken, 1897. évi február 23-án.

288-31

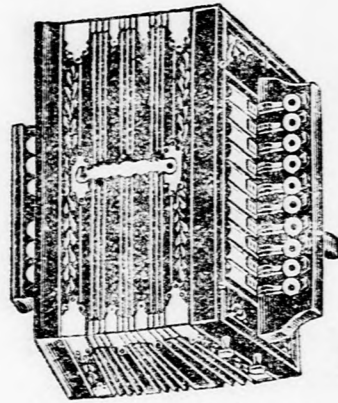
Rónay Jenő,
főispán.

1-123 4711. sz.

RHEINVEILCHEN
(Rajnaibolya)
Ferd. Mühlens
4711. sz. Köln /Rh.

Ezen ujdonság illata minden várokozást felülmul s a frissen szedett ibolya illatától nem különbözik. Kapható minden nagyobb illatszert-elárúsonál.

Csak
4 és féltrtert
szállítom a világhírű
„BOHEMIA”
nevű

huzóharmonikát
hosszu billentyűvel és valódi gyöngyház-
kagyló üvegekkel.

Tartalmaz 2 kétszeres tokot, áll 11
erős, hajtásos rézből és széttörhetetlen réz-
ből készült védsarkokból.

A hangok egyes lemezekon vannak
elhelyezve, ennél fogva a harmonikának
nagyserű orgonaszerű hangja van.

40 hangu 2 sorozatu 15 1/2 x 33 cm. 4-50
60 " 3 " 17 x 34 " 5-50
90 " 4 " 17 1/2 x 34 1/2 " 6-50

Magánoktatási iskola díjmentesen. Pos-
tadíj és csomagolás 60 kr.

C. A. Schuster,

harmonikagyáros MARKNEIKIRCHEN i/S.
Utánvétellel teljesen vámentesen szállítatik.
Nem tetszés esetén vissza cseréltetik. Ismét eladók-
kal összeköttetés kerestetik.
38-62

Nagybecskereki ker. betegsegélyző pénztár.

Meghívó.

A nagybecskereki kerületi betegsegélyző
pénztár közgyűlési kiküldöttjei az 1897. évi
márczius hó 21-én d. u. 2 órakor saját
tanácstermében (Melencei-ut 2. sz.) tartandó

IV. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak, azon
megjegyzéssel, hogy ha fenti napra kitűzött
közgyűlés határozatképes nem lenne, úgy
annak újbóli megtartása napjával folyó évi
márczius hó 28-ának d. u. 2 órája tüzetik
ki, a mikor is a közgyűlés alapszabályaink
27. §-a értelmében, tekintet nélkül a meg-
jelent kiküldöttek számára — határozni fog.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés előterjesztése.
2. Zárszámadás és mérleg előterjesztése
s a felmentvény iránti határozat.
3. A tartalékalap magassága iránti
határozathozatal, illetve javaslatétel.
4. A hiányzó igazgatósági és felügyelő-
bizottsági tagok választása.
5. Négyjegyzőkör nyhitelesítő kijelölése
az elnök által.
6. Esetleges indítványok.*)

Az Igazgatóság.

*) A pénztár tagjai által tett indítványok,
avagy javaslatok, csak az esetben tárgyalhatók
a közgyűlésen, ha azok 20 közgy. tag által aláírva,
a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 nappal
az igazgatósághoz írásban benyújtattak s az
igazgatóság által előzetesen letárgyalattak.
289-1.1

Az ember inai és izmai felfrissi-
tésére és megerősítésére kitűnő
gyógyzer (bedörzsölésre)

A Kwizda-féle Fluid, a kigyóval. (Touristafluid.)

Touristák, kerékpárosok, lovag-
lók egy hosszú ut után a legna-
gyobb eredménytel használhat-
ják.

Arak: 1/2 üveg o. é. 1 frt, —
1/2 üveg 60 kr.

Kapható minden gyógyszerertárban.
Főraktár:
Korneuburgi kerületi gyógytár.
Bécs mellett.
190-g15.2

1812. big. szám 1897.

Alibunári főszolgabírószágtól.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott szolgabírószágtól ezennel
közírré tételük, hogy az alibunári főszolga-
bírói lak és melléképületeinek kibővítése
és tatarozása nyilvános árlejtés útján ki-
fog adatni. Kikiáltási ár 6236 frt 49 kr.

A szóbeli árlejtés az alulírott hivatal-
nál 1897. évi márczius hó 21-én d. e. 9 órai
kezdettel lesz megtartva.

Felhívtnak tehát a vállalkozni szán-
dezők, hogy fenti napon itt jelenjenek
meg és a kikiáltási összegnek 10%-át az
árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy
elfogadható értékpapirokban tegyék le, —
mely összeg vagyis bánatpénz 623 frtot
tesz ki.

A tervek és költségvetések alulírott
hivatalnál a hivatalos órák alatt betekint-
hetők.

Alibunár, 1897. évi márczius hó 2-án.

Kajtar,
főszolgabíró.

287-1.1

Sörosarnok.

A Bauer Pál-féle házban (Hunyadi-
utca) levő sörosarnok teljes berende-
zéssel együtt eladó; esetleg oda
egy ügyes vendéglős elszámolásra
kerestetik. — Bővebbet

Hirtenstein M.,

a Kőbányai Királyserfőző rész-
vénytársaság főraktárosánál

278-2.1

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapesten, VI. ker., külső váci-ut 45. sz.

Sürgönyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenfélő gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), Keretfü
részeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Min-
denféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi-hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kut-
felépítményeket vasból, tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat.
tisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó- és seprőgépeket s uthengereket. Egészségügyi
szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket s teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító
készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat
egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket
központi fűtések.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

197-40.7

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

28-28.20

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert
már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsö-
lésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tagszagatásnál és meg-
hűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban
rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű
háziszert, melynek egy háztartásban sem kellese hiányozni. 40 kr.,
70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-
szertárban készletben van; főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen
óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van
forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden
egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

18 47.14

Raktár: N.-Becsereken, Benkovits Mihály gyógyszerertárban.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.